

Nyhetsbrevet «Samfunnsmedisin og Folkehelse» holder deg oppdatert på hva som publiseres av viktige veiledere, rapporter, retningslinjer, brosjyrer, lover og forskrifter innen fagområdet den siste måneden. Vi oppfordrer mottakerne av nyhetsbrevet om å bidra med stoff, gjerne fra eget lokalområde eller fra eget arbeid. Har du forslag til saker send oss gjerne en e-post på katrine.rutgerson@fhi.no.

>> [Påmelding nyhetsbrev](#)

RAPPORT - OSLOMET

Tøffere hverdag for barn og unge med funksjonsnedsettelse under pandemien

Pandemien bidro til at barn og unge med funksjonsnedsettelse og deres pårørende fikk en mye vanskeligere hverdag enn tidligere, viser en ny rapport fra Velferdsforskningsinstituttet NOVA.

Samtlige familier som deltok i undersøkelsen sier at tjenester og tilbud så og si ble borte over natta.

– Det er ingen tvil om at mange opplevde nedstengningen som svært krevende da viktige tjenester falt bort. Mange har også vært kritiske til at familiene ikke ble kompensert for bortfallet av tjenester og har etterlyst en mer proaktiv holdning fra myndighetene, forteller Kjetil Klette Bøhler, forsker ved OsloMet

«- Alt stoppa opp. Spesialundervisning til barna ble borte. De fleste helsetilbudene forsvant. Alt».
Utdrag fra NOVA-rapporten.

Endret skolehverdag

Innføring av hjemmeskole og digital undervisning medførte også en rekke nye utfordringer, og foreldrene måtte bidra mer i hjemmeundervisningen samtidig som mange måtte stå i full jobb.

– Hjemmeskole opplevdes som en stor påkjenning for mange. I flere tilfeller gjorde

barnas spesifikke funksjonsnedsettelse hjemme-skole umulig, og noen foreldre ga opp.

«- Hjemmeundervisningen fungerer ikke i det hele tatt. Det blir så stor tilleggsbelastning at det er bedre at han mister en måned med skolegang». **Utdrag fra NOVA-rapporten.**

Mange barn med alvorlige funksjonsnedsettelse har et komplekst hjelpeapparat rundt seg, med opptil 12-15 ulike fagpersoner.

– Problemet med koordinering av fagpersoner ble ytterligere forsterket under pandemien ettersom flere av tjenestene falt bort og en større del av koordineringsansvaret falt på foreldrene selv. Løsningen mange trakk frem for å bøte på dette er automatiserte tjenester, mer bruk av Brukerstyrt personlig assistanse (BPA) og et mer aktivt velferdstjenesteapparat, forteller han.

Sårbare grupper hardest rammet

Samlet sett virker det som nedstengningen rammet sårbare foreldre og foreldre med innvandrerbakgrunn som sliter med norsk kunnskaper i større grad enn familier med middelklassebakgrunn og god inntekt.

– Det er viktig å understreke at dette er en kvalitativ studie med kun åtte informanter. Dette gjør det vanskelig å generalisere.

Viktige erfaringer å ta med seg

Forskeren mener at det allikevel er mange viktige funn i rapporten som vi kan ta lærdom av.

– Kommunikasjonen mellom familiene, skolen og helse- og velferdstjenestene må bli bedre, og ikke minst må barnas behov bli tatt på alvor. Det bør utarbeides bedre rutiner for hvem som skal informere, hva det skal informeres om og hvilke regler som gjelder. I tillegg er det viktig at vi opprettholder tjenester til sårbare grupper slik at alle blir ivaretatt under pandemier og lignende hendelser, sier Bøhler.

Rapporten «[Velferdstjenester, stønader og informasjon til familier med barn med funksjonsnedsettelse under covid-19. En kvalitativ undersøkelse.](#)» er utarbeidet av OsloMet på bestilling fra Bufdir.

Nedgang i rehabiliteringsaktivitet under pandemien

Nedstengningen i forbindelse med pandemien hadde store konsekvenser for rehabiliteringsvirksomheten i spesialisthelsetjenesten i 2020.

Smittevern hensyn og endrede prioriteringer gjorde at aktiviteten på rehabiliteringsområdet ble vesentlig lavere i 2020 sammenlignet med tilsvarende periode i 2019.

Helsedirektoratet vil følge med på denne utviklingen videre, spesielt innen utviklingen knyttet til regionale forskjeller.

Les hele rapporten [Rehabiliteringsaktivitet under pandemi i mai–august 2020 sammenlignet med samme periode i 2019](#) på [helsedirektoratet.no](#).

Andre aktuelle saker...

Massetesting som verktøy i områder med høyt smittensnivå

Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet (FHI) jobber med å [rulle ut tilbud om massetesting på undervisningsinstitusjoner og barnehager i områder med høyt smittensnivå](#)

Regjeringen lanserer trygghetsstandard for å bedre kvaliteten på sykehjem

Regjeringen har utviklet et [verktøy](#) som har til hensikt å utjevne forskjeller i kvaliteten og sikre god praksis på alle sykehjem

Krisesentertilbudet: Ikke alle skal holde seg hjemme under pandemien

Bufo har [oversatt informasjonsfilmer](#) om at krisesentertilbudet er åpent og trygt

Kartlegging av kostholdsvaner og kroppsvekt hos voksne i Norge basert på selvrapportering

Folkehelseinstituttet (FHI) har kartlagt [kostholdsvaner og kroppsvekt hos voksne i Den nasjonale folkehelseundersøkelsen 2020](#)

Ny barnelov bør bidra til færre konflikter om barna

Bufo mener at [den nye barneloven](#) bør ha som en overordnet målsetning at barn får ha begge foreldre til stede i hverdagen sin, også etter samlivsbrudd, og at barna skjermes fra langvarige, destruktive foreldrekonflikter.

Vaksinasjonsdekningen varierer med fødeland

I en [ny gjennomgang av vaksinasjonsdekningen basert på fødeland](#) har Folkehelseinstituttet (FHI) sett spesielt på tre grupper: Andel vaksinerte i de eldste aldersgruppene, andel vaksinerte blant personer mellom 18-64 år med risiko for alvorlig forløp på grunn av underliggende sykdom, og andel vaksinerte blant ansatte i helsetjenesten.

Folkehelseinstituttet vant Digitaliseringsprisen 2021

Bakgrunnen for prisen er [arbeidet med laboratoriedatabasen for Meldingssystem for smittsomme sykdommer](#)

Alkoholkonsumet blant nordmenn endret seg de første månedene av pandemien

[Nordmenn endret alkoholvaner da Norge «stengte ned» i de første månedene av COVID-19-pandemien](#) viser en ny studie fra Folkehelseinstituttet (FHI)